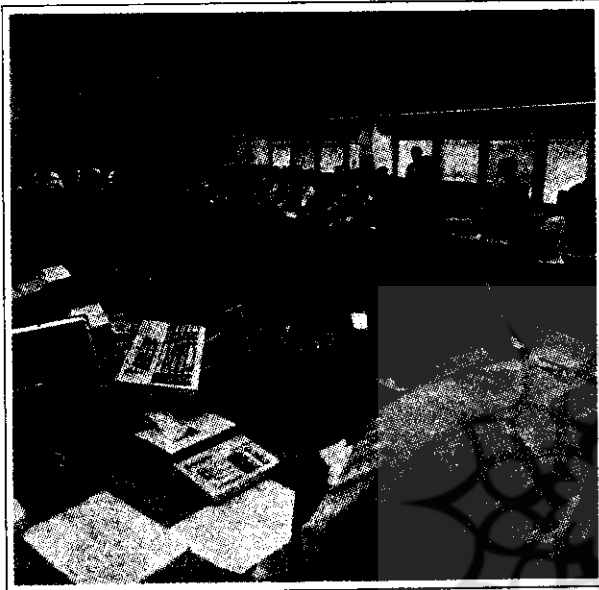

حسابرسان چگونه می‌توانند تحریف در صورتهای مالی را کشف کنند؟

Howard Groveman
ترجمه احمد سلیمی

به طوری که هرگاه حسابرسی در یک جو مناسب شک‌گرایی حرفه‌ای^۲ انجام نمی‌شود، شاهد تکرار وقوع آن هستیم. به نظر می‌رسد این مشکلات حتی بیش از سردرگمی ناشی از محصولات تکنولوژی پیشرفته یا ابزارهای پیشرفته مالی، دلیل شکست حسابرسی باشد. هدف این نوشتار تاکید مجدد بر نیاز به شک‌گرایی حسابرسی و تمرکز بیشتر بر علائم هشداردهنده بالقوه است.

شک‌گرایی حرفه‌ای

هنگام برنامه‌ریزی حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسان روشهایی را جهت فراهم‌آوری اطمینانی معقول جهت کشف تحریفهای^۳ بااهمیت ممکن، طراحی می‌کنند. در اجرای این روشها، گروه

بنا بر موارد گزارش شده توسط کمیته بررسی کنترل کیفیت^۱ انجمن حسابداران رسمی آمریکا (QCIC)، یعنی گروهی که اعضای بخش شیوه عمل کمیسیون بورس و اوراق بهادار باید دعاوی قضایی مطرح شده در خصوص شرکتهای سهامی عام را به آنها گزارش کنند، واکنشهای نامناسب گروه حسابرسی به علائم هشداردهنده مختلف یکی از بزرگترین دلایل ناکامی در حسابرسی است.

این علائم هشداردهنده توجه ما را به زمینه‌های مشکلاتی جلب می‌کنند که حسابرسان برای مدت مدیدی است به‌عنوان مشکلات بالقوه صورتهای مالی تشخیص داده‌اند. بی‌تجربگی بسیاری از اعضای جوان گروه حسابرسی و ناآشنایی آنها با این علائم موضوعی است عودکننده،

حسابرسی باید همیشه به خاطر داشته باشد که هر چند اغلب تحریفها نتیجه اشتباهات غیر عمدی است، اما گهگاه ناشی از اختلاس کارکنان یا دستکاریهای ماهرانه مدیریت یا انجام اعمال خلاف قانون است.

بدین لحاظ حسابرسان باید اطمینان حاصل کنند که حسابرسی با نگرشی شک‌آمیز انجام پذیرد. با اینکه حسابرسان چنین فرض نمی‌کنند که کارکنان مدیریتی صاحبکار صادق نیستند، اما نباید بدون هیچ‌گونه شک‌ی انتظار صداقت داشته باشند. گروه حسابرسی ترجیحاً باید به‌طور عینی شرایط مشاهده شده و شواهد حسابرسی را ارزیابی و هرگونه شاخصهای منفی مورد مشاهده با اهمیت را جهت تعیین عاری بودن صورتهای مالی از تحریف، تعقیب کند.

موسسه مدیران اجرایی مالی^۴ اظهار داشته است: "گروههای حسابرسی نه تنها باید موضوعات حسابداری و حسابرسی، بلکه مخاطرات و ماهیت زمینه‌های عملیاتی شرکتها و واقعیتهای اقتصادی معاملاتش را نیز درک کنند... یک عنصر کلیدی... یک گروه حسابرسی است که آموزش وسیعی دیده باشد و تجربه کافی جهت ربط دادن اقلامی داشته باشد که به ظاهر هیچ ربطی به هم ندارند. به نظر می‌رسد در بعضی از شکستهای اخیر حسابرسی، جای آزمون کلی واقعیت خالی است. برای آزمون بوکشیدن نمی‌توان رهنمودی ارائه کرد."

بیش از واقع نشان دادن^۵ موجودیها در سالهای اخیر، مطبوعات مالی یک سری موارد ناخوشایند صورتهای مالی تقلب‌آمیز ناشی از تحریف با اهمیت در

گروه حسابرسی باید همیشه به خاطر داشته باشد که هر چند اغلب تحریفها نتیجه اشتباهات غیر عمدی است، اما گهگاه ناشی از اختلاس کارکنان یا دستکاریهای ماهرانه مدیریت یا انجام اعمال خلاف قانون است.

موجودیها را گزارش کرده‌اند. مقاله وال استریت جورنال (Wall Street Journal) در دسامبر ۱۹۹۲ تحت عنوان "مغالطه موجودیها شرکتهای بیشتری را وسوسه می‌کند، حسابرسان بیشتری را فریب می‌دهد" از افزایش اخیر در تقلب موجودیها به‌عنوان یکی از بزرگترین دلایل یگانه افزایش افتضاحات حسابداری یاد کرده است.

در این زمینه روشهای عمل نامناسب دیگری نیز گزارش شده است:

- حسابرسان حاضر در کارخانه‌ها، تازه از دانشکده فارغ‌التحصیل شده بودند؛ پیوستگی کمی در بین کارکنان گماشته شده وجود داشت؛
- شرکا یا مدیران حسابرسی بندرت در زمان شمارش موجودیها توسط گروه حسابرسی حضور پیدا می‌کردند؛
- حسابرسان به علت اینکه فقط نمونه‌های کوچکی از کل موارد ثبت شده به وسیله مدیریت را کنترل کرده بودند، فریب خوردند؛
- حسابرسان موقعیتی را شناسایی کرده

بودند که حاکی از امکان تقلب بود. همانند وجود یک بشکه خالی در انبار که مدیریت شرکت محتویات آن را هزاران دلار ارزیابی کرده بود. آنها شرکت را مجبور کردند که مبلغ مربوط را از موجودیها کسر کند، اما هرگز امکان وجود تقلب گسترده عمدی را تشخیص ندادند؛

● حسابرسان پیشاپیش به صاحبکار محلتهای خاصی را که قرار بود موجودی آن را شمارش کنند، اطلاع داده بودند. در نتیجه، صاحبکار از انجام تعدیلات در محلتهایی که می‌دانست موجودیها مشاهده خواهند شد خودداری کرده و در عوض تعدیلات تقلب‌آمیز را در سایر محلتهای اعمال کرد.

به منظور کمک به جلوگیری یا کشف چنین سوءاستفاده‌هایی روشهای مشاهده موجودیها باید تابع رهنمودهای زیر باشد:

۱- گروه حسابرسی تعیین شده جهت مشاهده موجودیها باید به وسیله کارکنان شایسته و مجرب که با صاحبکار و عملیاتش آشنا باشند، هدایت شود؛ هر چه ریسک بالاتر باشد به تجربه بیشتری نیاز است. هنگامی که از مشارکت افراد دارای تجربه کمتر استفاده می‌شود، باید به اندازه کافی سرپرستی شده و ترغیب شوند که هرگونه موارد غیرمعمول را به اطلاع شریک، مدیر حسابرسی یا حسابرس دیگری که مسئول آن قسمت است، برسانند.

۲- اگر شریک یا مدیر حسابرسی هیچیک نتوانند حضور پیدا کنند، یک نفر باید به هنگام وقوع مشکلات در دسترس باشد. تشکیل جلسه‌ای جهت ملاحظه پیشاپیش برنامه‌ریزی امور می‌تواند کمکی باشد در جهت حصول اطمینان از اینکه کارکنان بی‌تجربه توجه کافی به موضوعات بالقوه با

جدول شماره ۱- حالات ممکن بیش از واقع نشان دادن موجودیها

روشهای کشف	شاخص
<p>اقدام را به طرف عقب تا آزمون شمارش موجودیها یا یادداشتهای مربوط به چنین شمارشهایی در صورت دسترسی ردیابی کنید (اگر عملیات حسابرسی به وسیله آزمون شمارش موجودیها پوشش داده نشده باشد، علت آنرا جویا شوید). اگر مقادیر موجودی از سایر منابع تحصیل شده‌اند، مدارک و اسناد مربوط را دقیقاً بررسی کرده و توضیحاتی را درخصوص دلایل شرکت دریافت کنید. در بعضی مواقع مقادیر موجودیها را با در نظر گرفتن فروشها (علاوه بر بررسی مدارک خرید یا تولید مرتبط با آزمونهای قیمتگذاری موجودیها) یا با مشاهده عینی به همراه بررسی فروشهای دوره بعد از آزمون محاسبه کنید.</p>	<p>۱- معمولاً وجود مقادیر زیاد با ارزش بالا در صورت خلاصه موجودیها</p>
<p>روشهایی همانند گسترش آزمونهای انقطاع و بررسی ثبتهای دوره بعد و اخذ تاییدیه فروشندهگان اصلی را اجرا کنید.</p>	<p>۲- روشهای انقطاع مبهم یا غیر موثر یا علائمی حاکی از امکان شمول موجودی کالا در کالای فروش رفته یا مواردی که خریده‌ها ثبت نشده باشند.</p>
<p>محصولاتی که به نظر می‌رسد به وسیله چنین تغییراتی متأثر شوند باید با فعالیتهای فروش دوره جاری و دوره بعد مقایسه شوند؛ از مدیریت توضیحات لازم در این خصوص گرفته شود و مستندسازی وضعیت موجود (همانند مکاتبات و برگشتهای فروش) باید مورد بررسی قرار گیرند.</p>	<p>۳- به هنگام تغییرات در خطوط محصول یا تکنولوژی یا کاهش سریع در سهم بازار، هیچ‌گونه اقدامی درخصوص کاهش ارزش صورت نپذیرفته یا اینکه صورت پذیرفته ولی کافی نبوده یا اقدامی در خصوص منسوخ شدن صورت نپذیرفته باشد.</p>
<p>آزمونهای اضافی قیمتگذاری باید اجراء شوند. از مدیریت در خصوص توجیه هرگونه روشهای تعیین بهای تمام شده موجودیها که می‌تواند تاثیر با اهمیتی داشته باشد سوال شود.</p>	<p>۴- روشهای سوال برانگیزی برای تعیین یا تجمیع بهای تمام شده موجودیها یا نشانه‌هایی حاکی از اینکه بهای تمام شده اشتباه‌آمیز یا بدون پشتوانه اعمال شده است.</p>
<p>مقایسه‌های تحلیلی را اجرا کنید و انحرافات را دنبال کنید؛ این موارد، روشهای کلیدی برای کشف تحریف در موجودیها هستند. ضروری است که چنین روشهایی به وسیله کارکنان با سابقه و تجربه خاص در این زمینه صورت پذیرد.</p>	<p>۵- درصد سود ناخالص بیشتر از درصد مورد انتظار باشد یا اینکه تحت شرایط موجود باید کمتر از میزان فعلی باشد (به‌طور مشابه سطوح و نرخهای ریالی موجودیها تحت تاثیر قرار خواهند گرفت).</p>

اهمیت خواهند داشت.

۳- به هنگام نظارت برانبارگردانی:

- اگر روش آزمون محتوا بکار گرفته می‌شود، اطمینان حاصل شود که آزمون حسابرسی شمارش موجودیها بر اقلام با ارزش بالا متمرکز شود و به‌طور کلی، در برگیرنده سهم مناسبی از کل موجودی شمارش شده باشد؛
- اگر همه محلها مورد بازدید قرار نمی‌گیرند، یا اگر شمارشها بصورت دوره‌ای

انجام می‌پذیرد، اطمینان حاصل شود که محلها و دوره‌ها از یک الگوی به آسانی قابل پیشبینی پیروی نکنند و سعی شود تا حد ممکن هر چه دیرتر صاحبکار از محلها و دوره‌هایی که قرار است مشاهده صورت پذیرد، آگاه شود؛

- نسبت به اختلافات شمارش غیرعادی یا بزرگ مورد آزمون یا مواردی که کارکنان صاحبکار توجه نشان می‌دهند یا علاقه ویژه‌ای در روشهای حسابرسی یا آزمون

شمارش از خود ابراز می‌دارند، مشکوک باشید. اگر اختلافات به وجود آمده زیاد باشند، اطمینان حاصل کنید که آنها سیستماتیک یا بدتر از آن سیستمی نباشند؛

- در مورد موجودیهایی که به نظر می‌رسد برای مدتی مورد استفاده قرار نگرفته‌اند یا اینکه در محلها یا روشهای غیرمعمول ذخیره شده‌اند، هشیار باشید. چنین شرایطی در صورتی که قبلاً شناسایی نشده باشند، ممکن است نشانگر خسارت، نابابی یا

جدول شماره ۲- سایر زمینه‌های محتمل تحریف

روشهای کشف	شخص
<p>کلید این معاملات باید مورد رسیدگی قرار گیرند و گروه حسابرسی باید متقاعد شود که این موارد به نحو مناسبی گزارش شده باشند. نسبت به شرایطی مانند آنچه در شاخص زیر بیان شده است، هشیار باشید. ضرورت اجرای روشهایی جهت پیگیری سایر معاملات غیرمعمول را مدنظر داشته باشید. الگوی چنین معاملاتی ممکن است همان دلالتهای مدیریت منفی استفاده کننده از اصول حسابداری متجاوز از حد را داشته باشد.</p>	<p>۱- شناخت نامناسب درآمد الف) معاملات بزرگ یا غیرمعمول اندکی قبل از پایان یک دوره مهم همانند تاریخ ترانزنامه یا دوره‌های فصلی گزارشگری اتفاق افتد.</p>
<p>چنین معاملاتی به‌عنوان مثال ممکن است در نتیجه روشهای آزمون انقطاع فروش، تاییدیه حسابهای دریافتی یا مشاهده عینی موجودیها توجه حسابرس را بخود جلب کند (کمک حسابرسان باید نسبت به احتمال وجود چنین مواردی هشیار باشند). گروه حسابرسی باید نسبت به مناسب بودن نحوه برخورد حسابداری بعد از بررسی دقیق مستندسازی مربوط و تماس مستقیم با مشتریان در صورت ضرورت متقاعد شود. گروه حسابرسی باید در خصوص هرگونه معاملات دیگری از این نوع، اطلاعات اضافی درخواست کند و روشهایی را جهت ادامه پیگیری در نظر بگیرد. در اینجا نیز گروه حسابرسی باید عوامل دال بر وجود یک الگوی احتمالی را مدنظر قرار دهد.</p>	<p>ب) صدور کالاها قبل از اینکه فروش کاملاً به اتمام رسیده باشد یا علانمی حاکی از اینکه مشتریان تعهدی در قبال پرداخت بهای کالاهای ارسالی ندارند. شق دیگر: معاملاتی که برای آنها صورتحساب صادر شده است ولی هنوز در شرکت نگهداشته شده‌اند یا نشانه‌های دیگری حاکی از اینکه فروش قبل از ارسال کالا شناسایی شده است.</p>
<p>با توجه به ماهیت سوالات، حسابرس باید معقول بودن سود شناسایی شده یا استفاده از روشهای حسابداری مورد استفاده را مدنظر داشته باشد و باید چنین ملاحظاتی را مستند سازد. در بعضی موارد، نظر قانون در این خصوص باید گرفته شود. اگر روش پذیرفتنی باشد، توجه باید به سود شناسایی شده برای قرارداد (قراردادهای) خاص معطوف شود. در عین حال از معقول بودن قضاوتها و پشتیبانی آنها به وسیله شواهد حسابرسی مناسب، اطمینان حاصل شود.</p>	<p>ج) در حسابداری بر مبنای درصد تکمیل کار وقتی که در مورد واقعیتها (یا ماهیت الزام آور) قرار داد مربوط، عدم اطمینان وجود داشته باشد یا قابلیت اتکای مدارک هزینه زیر سوال باشد.</p>
<p>این موارد ممکن است در ارتباط با تاییدیه حسابهای دریافتی، آزمونهای انقطاع یا سایر روشها توجه حسابرس را به خود جلب کند. حسابرس باید در خصوص این موارد توضیح بخواند و توسعه روشهای تاییدیه (احتمالاً تماس تلفنی با مشتریان) و آزمونهای خارج از دوره فعلی جهت پیگیری معاملات اضافی دیگر را مدنظر داشته باشد.</p>	<p>د) برگشت از فروش و تخفیفات ثبت نشده، یا ذخایر در ارتباط با تجربه گذشته یا دانش حسابرس از امور عملیاتی شرکت، کم به نظر برسند.</p>

مقادیر اضافی موجودی باشند؟
 قبل از ترک محل مستقر کنید. خودتان را در
 • اطمینان حاصل کنید که جابه جاییهای در
 داخل شرکت و بین کارخانه‌های شرکت به
 حداقل ممکن برسند. کنترل موجودیها را
 قیاس از طریق سایر روشهای حسابرسی نیز
 قابل کشف است. جدول شماره ۱ حاوی
 فهرستی از شاخصهایی است که باید توجه
 خاص هرگونه اقلام اضافه شده به
 موجودیها بعد از تکمیل شمارش آنها از
 لحاظ مناسب و معقول بودن، متقاعد کنید.

ادامه جدول شماره ۲- سایر زمینه‌های محتمل تحریف

روشهای کشف	شاخص
<p>از مدیریت باید در این موارد ترجیحاً به‌طور کتبی توضیح خواسته شود و شواهد پشتیبان فراهم شود. حساب‌برسان باید شواهد را مورد رسیدگی قرار دهند و روشهایی همانند مقایسه‌های تحلیلی گسترده و بررسی پرداختهای دوره بعد، شک‌گرایی خاص حرفه‌ای به هنگام بکارگیری اصول و روشهای عمل حسابداری متجاوز از حد و اندازه توسط واحد تجاری را اعمال کنند.</p>	<p>۲- ذخایر ناکافی در خصوص قابلیت وصول حسابهای دریافتنی الف) ذخایر فعلی یا انباشته در ارتباط با تجربه گذشته یا شرایط تجاری فعلی کم به نظر برسد.</p>
<p>کاربرگها باید مستند به شناختی از بدهکار و عدم پرداخت بدهی باشند. به علاوه حساب‌برس باید شواهد مناسب مرتبط با قابلیت وصول چنین حسابهایی را اخذ کنند.</p>	<p>ب) حسابهای دریافتنی معوق با مبلغ زیاد یا وجود حسابهای دریافتنی با مبالغ زیاد مربوط به منابع ناشناخته.</p>
<p>کلیه چنین معاملاتی باید مورد بررسی دقیق قرار گیرند. باید به این موضوع توجه شود که آیا طبقه‌بندی این اقلام تحت عنوان حسابهای دریافتنی مناسب است یا خیر (و اینکه آیا شناسایی هرگونه سود براساس چنین معاملاتی معقول است).</p>	<p>ج) معاملات چرخشی، که قابلیت وصول آنها بستگی به منابع مالی یا تداوم پشتیبانی واحد تجاری دارد.</p>
<p>آزمون انقطاع یا روشهای تحلیلی ممکن است نمایاننده این شاخص باشند. حساب‌برسان پس از آن معمولاً روشهایی همانند آزمونهای فرادوره‌ای یا اخذ تاییدیه حسابهای پرداختی را اجرا می‌کنند.</p>	<p>۳- کمتر از واقع نشان دادن هزینه‌ها و مخارج الف) قصور در ثبت یا شناسایی صورتحسابهای مهم</p>
<p>خط‌مشی‌های صاحبکار در خصوص مخارج سرمایه‌ای و انتقال هزینه باید مستندسازی شود و مدارک صاحبکار پشتیبانی‌کننده از چنین مبالغی باید مورد حسابرسی قرار گیرند. تسهیم هزینه‌های حقوق و دستمزد و سایر هزینه‌ها به جاری و سرمایه‌ای باید به‌طور هم‌زمان از طریق مدارک حمایت شود. حساب‌برسان باید بتوانند صاحبکار را برای این وضعیتها با درک اینکه مسئولیت ارائه مدارک با صاحبکار است مورد رسیدگی قرار دهند.</p>	<p>ب) در نظر گرفتن هزینه‌ها به‌عنوان هزینه‌های سرمایه‌ای که شواهد پشتیبان آن به اندازه کافی نبوده یا نامناسب است. انتقال هزینه‌های راه‌اندازی، اداری یا تبلیغات.</p>
<p>حساب‌برس باید توضیحاتی در خصوص چنین رویه‌هایی ترجیحاً به‌طور کتبی اخذ کند و متقاعد شود که آنها در این شرایط معقول هستند.</p>	<p>ج) استهلاک معمولاً کند داراییهای ثابت یا دوره‌های طولانی استهلاک دارایی نامشهود (برای مثال، یک شرکت اجاره‌دهنده کامپیوتر از طول عمر مفید ۱۵ ساله جهت اجاره‌های بلندمدت عملیاتی‌اش استفاده کند)</p>
<p>کلیه چنین معاملات و مانده‌هایی باید دقیقاً مورد بررسی قرار گیرند. در بعضی موارد، حساب‌برس ممکن است بخواهد روشهایی را با توجه به مدارک اشخاص وابسته اجرا کند. قابلیت وصول هرگونه از حسابهای دریافتنی در این خصوص باید به وسیله شواهد حسابرسی شده مناسبی پشتیبانی شود.</p>	<p>۴- معاملات یا مانده‌های مربوط به اشخاص وابسته معاملات یا مبالغ با اهمیتی که به نظر غیر معقول می‌رسند یا هدفشان ناواضح است یا اینکه درگیر با واحدهای تجاری وابسته‌ای است که حساب‌برس آنها را حسابرسی نمی‌کند.</p>

گروه حسابرسی را در خصوص موارد محتمل بیش از واقع نشان دادن به خود جلب کند. این جدول همچنین روشهای کشف مرتبط با آن را که حسابرسی می تواند بکار گیرد، ارائه می کند.

حسابداری فراتر از حد و اندازه^۶

یک شاخص کلیدی، در واقع یک زنگ خطر، استفاده از اصول حسابداری متجاوز از حد و اندازه در زمینه های مورد حسابرسی همانند شناخت درآمد، به حساب دارایی بردن، انتقال هزینه ها، استهلاک داراییهای ثابت و استهلاک داراییهای نامشهود می باشد. استفاده از چنین اصولی ممکن است نشانگر این باشد که مدیریت در خصوص ارائه نتایج مالی مطلوب بیشتر متوجه ظاهر سازی است تا واقعیت.

حسابرسان باید اطمینان حاصل کنند که چنین رویه هایی مطابق با اصول پذیرفته شده حسابداری است و به طرز مناسبی عقلایی بودن استفاده از آنها توسط موسسه مستند شده باشد که بتواند مبنایی برای اظهار نظر حسابرسان باشد. به علاوه حسابرسان باید هشیار باشند که تجاوز مدیریت ممکن است بر سایر زمینه های حسابرسی همانند مواردی که مستلزم استفاده از برآورد هستند، تاثیرگذار باشد. اگر اصول یا رویه های متجاوز از حد و اندازه در بیش از یک زمینه مورد استفاده قرار بگیرند، شک گرایی خاص حرفه ای نسبت به آنها ضروری است.

افزون براین، اگر اعضای گروه حسابرسی نتیجه گیری کنند که احتمالاً مدیریت شرکت متعهد نیست - این مورد در خصوص همه شاخصها صادق است - معمولاً باید از آن کار استعفا دهند.

واقعیت های عملیات شرکت و ماهیت انسان به گونه ای است که امکان حذف کامل تحریف های غیر عمدی یا عمدی صورت های مالی غیر محتمل است.

استانداردهای پذیرفته شده حسابرسی برای این طراحی نشده اند که از دسیسه های مدیریت نادرست پرده بردارند.

سایر زمینه های احتمالی تحریف

در میان سایر زمینه های صورت های مالی که ممکن است در معرض تحریف قرار بگیرند، مواردی که حسابرسان باید بر آن متمرکز شوند به قرار زیر می باشد:

- شناخت نادرست درآمد؛
- ذخایر ناکافی در خصوص قابلیت وصول (عدم وصول) حسابهای دریافتی؛
- کمتر از واقع نشان دادن هزینه ها و مخارج؛
- معاملات یا مانده های غیر معمول یا با اشخاص وابسته.

جدول شماره ۲ فهرستی از شاخصهای مشکلات مربوط به زمینه های پیشگفته و روشهای متعارف مورد استفاده در چنین شرایطی را ارائه می کند.

بهسازی کشف تحریفات

این نوشتار فهرست کاملی را ارائه نمی کند، اما شامل متداولترین وضعیتهایی است که ممکن است تحریف با اهمیتی رخ

دهد. کارکنان ارشد حسابرسی نه تنها خودشان باید توجه کافی به این موضوعات داشته باشند بلکه باید اطمینان حاصل کنند که کارکنان با تجربه کمتر نیز با این موارد آشنا شوند. بسیاری از تخلفها (از جمله تقلبها) و شاید بیشترین آنها تنها از طریق بررسی مدارک تفصیلی مربوط (همانند صورت حسابها، مکاتبات و اسناد صدور کالا) کشف شدنی خواهند بود. این کار معمولاً به وسیله کمک حسابرسان انجام می شود و ضروری است که کاملاً اهمیت کاری که به آنها واگذار شده است را درک کنند و شناخت آگاهانه ای از اهمیت بالقوه همه موضوعات کشف شده داشته باشند.

همه کارکنان حسابرسی باید به خاطر داشته باشند که شاخصهای مورد بحث در اینجا باید به اطلاع سایر افرادی که در این زمینه کار می کنند و افراد مسئول در این خصوص همانند اعضای ارشد گروه حسابرسی برسد تا آنها را در رویارویی با این موارد یاری دهند.

واقعیت های عملیات شرکت و ماهیت انسان به گونه ای است که امکان حذف کامل تحریف های غیر عمدی یا عمدی صورت های مالی غیر محتمل است. به هر حال، شک حرفه ای، همراه با درک کاملی از شاخصها احتمال کشف حسابرسی را بهبود خواهد بخشید.

- 1- Quality Control Inquiry Committee.
- 2- Professional skepticism.
- 3- Misstatements.
- 4- The Financial Executives Institute
- 5- Overstatement.
- 6- Overly aggressive accounting

منبع:

Journal of Accountancy, October 1995.